

Oversigt over citater, udtalelser og støtteerklæringer i forhold til foretræde 10-03-2021 med titlen "Dårlige forhold i tangbranchen"

af Simon Weber Marcussen - Medejer af [Dansk Tang](#)



Kystfiskerne oplever faldende og svingende indtægtsmuligheder på grund af svingende og faldende kvoter. Derudover er der tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed, øget CO₂ i atmosfæren samt for mange næringsstoffer i det marine miljø.

Der skal skabes muligheder for at kystfiskerne ved siden af deres fiskeri kan oprette og drive mindre havmarker med tang og muslinger. Tangproduktionen i Danmark er endnu ikke etableret i kommerciel forstand, men mindre havmarker, der drives af foreninger er i fremgang. Og tang- og muslingeproduktion er mulig.

For at Havmarker kan blive en realitet, skal placeringen af dem gøres smidig og nem for kystfiskerne at gå til. Placering af Havmarker skal også gøres muligt i den kommende havplan. Myndighederne bør derfor sigte på at producere en guide eller i hvert fald have lovgivningen på plads for etablering af Havmarker, sådan at fiskeren nemt kan danne sig et overblik over regler, procedure og muligheder. Og hvordan man søger om tilladelse.

Tilladelsernes varighed er også af betydning for, om en kystfisker vil påbegynde en investering. Vi foreslår, at tilladelser til havmarker varer minimum 10 år. Tilladelser skal kunne overdrages til andre kystfiskere, hvis der er ønske om dette.

Dernæst bør det gøres muligt via EUs Hav, Fiskeri og Akvakulturprogram for 2021-2027 (EHFAF) at søge støtte til oprettelse af Havmarker, indkøb af udstyr til Havmarker og til forarbejdning og markedsføring af produkterne herfra. Iværksætterpuljer kan fokusere på alternativ brug af tang til nye produkter. Set i lyset af at der er tale om ekstensiv dyrkning, et positivt bidrag til naturen samt understøttelse af kystfiskernes økonomi, bør støtteprocenten være høj.

havhøst

Muligheder og barrierer for etablering af regenerative havmarker

Vi ser ind i en omfattende global fødevare-, klima- og biodiversitetskrise, og marine ressourcer er i den sammenhæng et emne, der får stigende opmærksomhed. Vores havarealer kan være en del af løsningen, men det kræver en fornuftig balance mellem benyttelse og beskyttelse, og en politisk vision, der fremmer snarere end besværliggør fremvæksten af et nyt blå-grønt erhverv baseret på dyrkning af tang og andre regenerative afgrøder.

Regenerativ dyrkning i havet – kultivering af tang, blåmuslinger og østers, der er med til at genskabe balance i økosystemerne og *samtidig* fungerer som sund og velsmagende mad til mennesker – er oplagt for et land som Danmark at fokusere på. Men det kræver, at man fra politisk side viser vejen.

Havhøst oplever desværre et regelsæt og en administrativ praksis, der langt fra er befordrende for fremvæksten af nye initiativer på området. Dette på trods af, at både foreningsbaserede og kommercielle aktører står på spring.

Reguleringen er i dag alt for kompleks, ikke mindst fordi behandlingen af ansøgninger sker på tværs af flere myndigheder. Der er brug for en langt mere smidig og effektiv behandling af ansøgninger om at etablere regenerative dyrkningsanlæg til havs i form af kortere behandlingstider, lavere etableringsomkostninger – ikke mindst i relation til niveauet for sikkerhedsstillelse – og længere tilladelsesperioder.

For Havhøst at se kan lanceringen af en politisk vision, der i ét greb kombinerer kultivering af spiselige afgrøder med en indsats for øget biodiversitet, forbedret havmiljø og klimavinster, bane vejen for et nyt erhverv baseret på mindre, lokalt forankrede havbønder, der er født ud af et ønske om at integrere en indsats for et bedre miljø med en økonomisk bæredygtig forretningsmodel. I forlængelse af den politiske stillingtagen bør ske en tilpasning af det gældende regelsæt, ligesom det bør indskræpkes overfor de myndigheder, der varetager sagsbehandling, at man ønsker en vækst i regenerative havmarker, hvor ikke mindst tang er en afgrøde med store perspektiver.

Joachim Hjerl

Stifter og leder
Den selvejende institution Havhøst



TEL +45 4440 8641 WEB HAVHØST.DK MAIL INFO@HAVHOEST.DK
CPH FOOD SPACE, SLAGTEHUSGADE 11, DK-1715 KØBENHAVN V

søuld

Støtteerklæring til Dansk Tang

Søuld har baseret deres produktion af bæredygtige akustikmåtter på dansk ålegræs, der flyder i land på Møn og Bogø. Da ålegræsset flyder rundt i vandkanten og op på stranden ligger ålegræsopsamlingen i et juridisk krydsfelt mellem de lokale kommuner og Kystdirektoratet. På sigt skal produktionen skaleres til flere lokationer, og i den forbindelse frygter vi for at skulle igennem den bureaukratiske mølle, som Dansk Tang har været udsat for. Vi støtter derfor Dansk Tang i deres kamp for klare juridiske linjer og hurtig sagsbehandling af ansøgninger, der har at gøre med bæredygtig blå produktion. Det er dumt at stække fremtidens, bæredygtige virksomheder, der har opbakning fra lokalsamfundet, og som har styr på dokumentation af effekter af deres produktion.

Vi håber at miljøministeren vil tage Dansk Tangs udfordringer alvorligt og forbedre den nuværende praksis på området. Danmark risikerer at gå glip af grøn vækst og grønne arbejdspladser, og at de ihærdige grønne iværksættere bliver overhalet af udenlandske konkurrenter.

09.03.21

Dato

Kirsten Lyng, co-founder, Søuld



10. marts 2021

Støtteerklæring til Dansk Tang

Problematikken omkring langvarige, omkostningstunge og uigennemsigtige godkendelsesprocedurer spænder ben for et potentielt vigtigt bidrag til den blå økonomi. Der er derfor behov for, at der hurtigst muligt bliver arbejdet politisk med problematikken. Skal Danmark drage nytte af den forskning, der i mere end 10 år har været i gang på området, samt af den spirende tangbranche med mindre iværksættervirksomheder, skal de danske forhold være konkurrencedygtige i forhold til andre tangproducerende lande. Depositum for etablering af tangfarme bør være omkostningsbestemt og afhænge af farmenes størrelse.

Dyrkning af tang kan både gavne vandmiljøet og biodiversiteten i havet. Tang renser vandet ved at optage næringsstoffer som omdannes til proteiner. Tangen kan tilberedes og spises som den er, eller bearbejdes til fødevarer og foder til dyr mm. Etablering af tangfarme kan blive et stærkt bidrag til den blå vækst og økonomi, men kun hvis der bliver mulighed for etablering af nye tangfarme hvor det giver mening at dyrke tang, og hvis der gives større sikkerhed for allerede etablerede tangfarme. Investorer kræver gennemsigtighed og udsigt til en langvarig indtjening. Derfor bør godkendelser til tangfarme også forlænges til eksempelvis 10 år i modsætning til de nuværende 5-årige tilladelser, der gives.

Kontakt for mere information:

Annette Rye Larsen, Projektleder, Dansk Videnscenter for Tang
annette@dvft.dk

Dansk Videncenter for Tang
Annebergparken 28 B
4500 Nykøbing Sj.

29. april 2020

Maritim have til tanghøst i Odsherred

Støtteerklæring fra Odsherred Kommune

Odsherred er, udover at være en turistkommune, også kendt for sine mange fødevareleverandører. Derfor var det et spændende projekt, da Dansk Tang for lidt over 4 år siden startede op i Odsherred. Alle tre ejere var lokale personer, som med Dansk Tang tilførte Odsherred en ny vinkel indenfor fødevarer.

Dansk Tang er en af Odsherred mest innovative virksomheder og blandt de mest bæredygtige vi har her i Kommunen, derfor er det med stor glæde, at de nu vil udvide med endnu et tangbrug. Dette giver nogle fantastiske synergier med det bæredygtige og naturskønne udtryk, Odsherred ønsker at fremstå som.

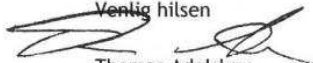
Odsherred er landets eneste UNESCO Global Geopark, og det er netop med tiltag som dette at vi forsat kan udvikle kommunen og vise os frem fra den bedste side.

I 2019 blev Odsherred kommune kontaktet af Eva Kjer Hansen, daværende minister for fiskeri og ligestilling og minister for nordisk samarbejde. Hun opfordrede netop til flere at sådanne projekter, hvilket vi i Odsherred Kommune selvfølgelig også kun kan støtte op om.

Vi kan desuden tilføje, at det nuværende tangbrug tæt ved Rørvig, har gavnnet kommunen rigtig meget, det bidrager bl.a til bedre formidling for f.eks. skoleklasser.

Da Odsherred kommune ejer grundene tættest ved havbruget er det kommende høringssvar herom også positivt, og med fuld støtte til etableringen.

Venlig hilsen



Thomas Adelskov
Borgmester

Sekretariat og Digitalisering
Sag: 306-2019-28503
Dok: 306-2020-134745

Kontakt
Direkte: 59 66 67 59
hankr@odsherred.dk

Odsherred Kommune
59 66 66 66



The Nordic Way

Vi er ikke kommercielle tangproducenter, men vi har prøvet at sætte en havhave op og har derigennem mødt lidt problemer omkring tilladelserne til tangdyrkning. Vores oplevelser kan deles ind i to hovedpunkter:

1. Rammerne omkring at søge tilladelse er rodede og ugenomsigtige. Vi har haft kontakt med Kystdirektoratet, som er den instans i Danmark, der bedømmer ansøgninger vedr. tangdyrkning. Da vi havde nogen spørgsmål til især tidshorizonten inden vi ville gå i gang (pga. en stram deadline for at søge LAG midler), ringede vi til Kystdirektoratet og bad om at snakke med en, der kunne vejlede om vores ansøgning til at dyrke tang (det skal lige nævnes, at vi ordret sagde: vi har spørgsmål til den ansøgning vi skal indsende hos Kystdirektoratet omkring dyrkning af tang). Vi blev herefter viderestillet til Fødevarestyrelsen uden nogen kommentarer eller spørgsmål. De var simpelthen ikke klar over, at disse ansøgninger bliver behandlet hos Kystdirektoratet. Vi ringede op igen og understregede, at vi skulle snakke med nogen fra Kystdirektoratet. Der var ikke lige nogen ledige, så vi blev lovet at de ville ringe tilbage. Det gjorde dog aldrig. Der er gået over 3 måneder nu.

Specifikt på havhave ansøgningen: Her ville vi gerne have et par meter tangliner til hobbybrug, da vi er en flok med interesse for tang til formidling rettet til børn og unge i Gentofte. Den ansøgning blev estimeret til at tage 3-4 måneder at behandle. For 10 meter line, ikke-kommercielt, til hobbybrug af blandt andre de grønne guider i kommunen. Det virker helt bizart, at der ikke skelnes mellem hobbybrug og kommercielle anlæg og at man uden videre kan få lov til at have muslinger på line, men ikke tangsporer.

2. De økonomiske forhold er ikke konkurrencedygtige. Vi har hurtigt kunne konstatere, at danske tangdyrkere og høstere er meget dårligt stillet sammenlignet med de norske. Vi har ikke nogen økonomiske støtteordninger, hvorimod man i Norge kan få mange penge til at starte nye anlæg og udvide produktion. Dermed bliver kiloprisen på tang mange gange højere i Danmark og det er svært at vokse til en kommerciel størrelse, hvor man kan opnå profitabel produktion. Vi forstår simpelthen ikke, hvorfor tangdyrkning og høst skal have dårligere vilkår end landbrug, da tang er fantastisk sundt og bæredygtigt og kan hjælpe Danmark i mål med mange af vores klimaambitioner. Hvis vi kom under landbrugsstøtten, kunne vi konkurrere med de norske priser og tilbyde danske forbrugere lokale produkter. Der er et stigende marked for tang, men vi skal have råd til at udvikle nye produkter og gøre det overkommeligt for forbrugerne at købe tangen, når den kommer ud i butikkerne.

Det skal siges, at da vi først begyndte at undersøge forholdene omkring at dyrke tang, var det med kommercielle projekter for øje. Det gik vi bort fra grundet de to ovenstående problemer. Vi er gået

over til at udvikle produkter, der indeholder tang og andre naturlige ingredienser – men kun få er fra Danmark.



Scuba up
Sandheden er dernede...

Scuba up dykkerskole og klub ønsker at støtte alle tiltag der kan skabe mere liv i havet. I Danmark har vi en overvægt af sandbund hvilket gør det kedeligt og uinspirerende at dykke i disse områder, der mangler liv og flotte farver. I denne henseende vil tangdyrkning og stenrev m.m være en oplagt og nem måde at imødekomme disse dårlige betingelser, vi desværre oplever. Vi har igennem mange år fjernet livsbetingelserne fra havets dyr og planter, og Scuba ups holdning er at det skal skal gøre langs nemmere at genetablere disse.

Dykning i Danmark vil blive sjovere og nemmere hvis havmiljøerne forbedres, lad os bruge havet på bæredygtig måde og få en lovgivning der stemmer overens med tidsånden.



Grundejerforeningen Annebergparken støtter tangfarmen

Grundejerforeningen Annebergparken vil med denne tilkendegivelse gerne give sin støtte til Dansk Tangs/Odsherred Food ApS' planer om at etablere en tangmark i Isefjorden 300 meter øst for grundejerforeningen.

Vi forventer, at tangmarken vil give yderligere synergi til de alsidige aktiviteter og projekter inden for bæredygtighed, fødevarer, kultur, kulturhistorie og kunst, der er i gang i Annebergparken, og som samlet set repræsenterer området på allerbedste vis. Det gælder ikke mindst aktiviteterne i Anneberg Kulturparks Dansk Videnscenter for Tang, som kommer til at ligge blot ca. 100 meter fra, hvor tangfarmen skal placeres.

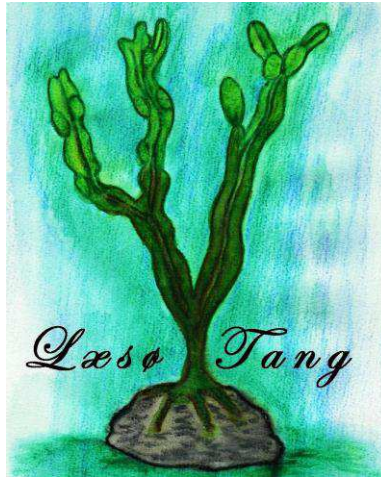
På grundejernes vegne takker vi i bestyrelsen også for, at beboerne i området i det seneste års tid er blevet klogere på nogle af de tangarter, der gror i det vand, som ligger for vores bare fødder uden for vores hoveddør: Gracilaria, Blæretang, Blomkålstang og Sukkertang. De modigste af os har endog prøvet at tilberede tang til tallerkenene.

Dansk Tang/Odsherred Food ApS har vores fulde opbakning, og vi ønsker virksomheden held og lykke med at etablere tangfarmen.

På bestyrelsens vegne

Thure Jørgensen

Fmd. GF Annebergparken



Vore kollegaer i Dansk Tang er kommet i klemme i systemet. Sagsbehandlingstiden for en ansøgning om at kunne etablere et tangformeringsanlæg har nu foreløbig været end 1 ½ år, og imens kan producenter af tangprodukter i både Norge og Sverige få tilladelser på meget kortere tid med de forretningsmæssige og konkurrencemæssige fordele, der naturligvis er forbundet med det.

Samtidig møder Dansk Tang skrappe krav til både placering og økonomiske garantier, der er langt mere omfattende end de betingelser, som følger de norske og svenske tilladelser.

Der er helt klart ikke meget støtte at hente i den statslige myndighed til en lille, men vigtig og fremtidsorienteret fødevareproduktion i Danmark.

Læsø Tang har også været en tur gennem den Kystdirektoratiske mølle.

På flere måder er vores lidelseshistorie selvfølgelig ikke direkte sammenlignelig med historien for Dansk Tang, men i forhold til sagsbehandlingstiden kan vi næsten måle os. Der gik 10 måneder fra vi søgte til vi fik en godkendelse, men der skulle også bare gives tilladelse til fire plastikkugler, som vi skal tage med ind og ud hver gang, vi skal høste, – altså ikke noget permanent anlæg – kun fire flydebøjer, der skal ligge i vandet højst 24 timer ad gangen.

Målet med vores ansøgning til Kystdirektoratet var at få godkendt fem områder på hver ca. 1 km² lavvandet havområde omkring Læsø, hvor vi kan få den vilde tang godkendt som økologisk.

Man kan måske helt berettiget stille spørgsmålstejn ved tang som en økologisk fødevare, men det er jo en anden diskussion.

Det er Fødevestyrelsens anliggende at godkende økologi – ikke Kystdirektoratets, men Direktoratet kommer ind i billedet, fordi Fødevestyrelsen kræver, at der er tilladelse til at indhøste tangen i det område, der skal godkendes – og her opererer man med begrebet et anlæg.

Altså skal Kystdirektoratets tilladelse til et høstanlæg vedlægges som bilag til økologiansøgningen til Fødevestyrelsens afdeling for Akvakulturbrug. Allerede her er det hele ved at gå fisk.

Efter et par måneders drøftelse med Fødevestyrelsen om hele godkendelsesprocessen indsendte vi ansøgningen til Kystdirektoratet i april 2019 om godkendelse af fem områder til høst af økologisk tang.

Kystdirektoratet har ved tidligere lejligheder meddelt os tilladelse til at høste vild tang ud for kysten. Og vores ansøgning om at få godkendt fem specifikke områder, gav selvsagt en udfordring. Kystdirektoratet havde meget vanskeligt ved at forstå, at man skal give en ekstra tilladelse til noget, der er tilladt.

Men det skal man altså – det kunne vi jo dokumentere i et brev fra kollegaerne i Fødevarestyrelsen.

Så måtte vi jo i gang med at definere, hvad man kan forstå ved et anlæg, så Direktoratet har noget at godkende.

Vi har ikke behov for noget anlæg, i hvert fald ikke noget permanent anlæg med afgrænsninger, hegn, bure, bassiner eller noget i den retning. Vi skal bare have et område, hvor vi må bevæge os rundt i waders og klippe tang eller samle tang ind i net eller garn – evt. som bifangst ved almindeligt og skånsomt kystnært fiskeri.

Efter lidt forhandling blev vi så enige med sagsbehandleren om, at vi kan definere et anlæg som et afgrænset område, og at dette område kan afgrænses midlertidigt, når der er brug for det, altså i det tidsrum, hvor vi høster. Afgrænsningen skal så sikre, at vi ikke kommer til at høste udenfor – så kan vi jo ikke vide, om tangplanten er økologisk.

Vi indtegnede lydigt de fem områder på diverse søkort og angav hvert område med nøjagtige gps-koordinater.

Kystdirektoratet udsendte ansøgningen i høring, og der kom bemærkninger om, at der er iagttaget marsvin i et af områderne, at de påtænkte afmærkningsbøjer kan genere søfarten i et enkelt af områderne, og at Miljøstyrelsen anser det for utilstrækkeligt godt gjort, at tangen vil regenerere tilstrækkeligt i et af områderne, der tilfældigvis ligger i et Natura 2000-område.

Her begik vi nok selv en fejl. Vi gav os som sagspart til at argumentere imod svaret fra den studentermedhjælp, der havde udarbejdet Miljøstyrelsens bemærkninger. Det skulle vi af hensyn til sagsbehandlingstiden næppe have gjort, men vi mente og mener stadig, at vi naturligvis ikke med en høstmængde på max 400 kilo våd tang om året kan ødelægge hverken biodiversiteten eller ophøste nogen som helt målbar mængde af den tang, der vokser i meget store mængder på det pågældende stenrev.

Vi skriver nu oktober 2019. Sagen gik i stå. Kystdirektoratet synes at være meget utilbøjelige til overhovedet at ville udarbejde et svar, når vi nu ikke alle sammen var helt enige.

Vi telefonerede lidt frem og tilbage, og vi fik i begyndelsen af februar det forslag fra Kystdirektoratet, at hvis vi nu indsendte en ny ansøgning, hvor vi undlader at søge godkendelse til anlægget i det område, som Miljøstyrelsen ikke bryder sig om, vi færdes i, så kan vi hurtigt få en godkendelse for de næste ti år for de andre fire, så vi kan vende tilbage til Fødevarestyrelsen med den famøse tilladelse, og således komme videre med ansøgningen om det, det egentlig drejer sig om, at blive en økologisk virksomhed.

Vi bøjede nakken, indsendte en ny ansøgning og denne gang kun til fire høstområder.

Vores høstanlæg bestående af fire flydebøjer, der skal lægges ud, når vi starter med at høste og tages med hjem, når vi er færdige, blev givet i februar 2020.

Herefter var også Fødevarestyrelsen tilfredse, og vi producerer nu udelukkende økologiske tangprodukter.

Måske skulle vi prøve at indsende ny ansøgning om tilladelse – vi kan altid bruge et område til – og måske handler det bare om, at Kystdirektoratet endnu ikke har erfaringer med at samarbejde med tangproducenter, der jo ikke er ude på at svine hverken havet eller miljøet til, men tværtimod ønsker at bidrage til både at glæde ved spisebordet og gavne havmiljøet.